

Säkerhetsrelaterade händelser säsongen 2006/2007

Rapport från SSSK:s säkerhetsgrupp 2007-05-02

Säkerhetsgruppen lämnar årligen en rapport till styrelsen om händelser under den senaste säsongen som kan bedömas vara av betydelse från säkerhetssynpunkt. Syftet är att ge styrelsen underlag för eventuella beslut om ändrade regler och rutiner samt att ge ledarna och övriga medlemmar en överblick över situationen samt en del råd om åtgärder som kan förebygga plurr och skador.

Säsongen 2006-2007 började i slutet på december och varade till mitten på mars. Med ett fåtal undantag genomfördes alla Klubbens utlyste turer på sötis. Inga allvarliga plurr eller incidenter med livshotande skador inträffade, dock fick flera skadade föras till sjukhus i ambulans, och ett fall påkallade assistans av svävare.

Plurr

Under säsongen inträffade 39 helpplurr under utfärder med Klubben (se bilaga 1). Endast ett plurr inträffade på saltis, vilket speglar isläget och turutbud denna korta och varma vinter. I början av januari var flera sjöar åkbara fast det var tunt längs stränderna och många fotplurr och halvplurr rapporterades. Endast helpplurr har inkluderats i statistiken. I två fall har vi bedömt plurren som potentiellt problematiska, medan ett fall betecknas som gränsfall. Övriga plurr har bokförts som triviala. Avvikelse rapport har lämnats vid fem av plurringstillfällena.

En incident som kunde ha blivit allvarlig inträffade då fyra av nio i en grupp II samtidigt gick igenom isen. En av de plurrade fick axeln ur led och kunde inte använda armen, men lyckades trots detta själv ta sig upp ur vaken. Kamraterna gissar att han låg på ett flak i vaken och därmed inte sjönk så djupt att han var tvungen att ta sig upp över en riktig iskant. Den skadade kunde bogseras till land där ambulans väntade.

Ett annat massplurr inträffade i en grupp V där ledaren samt fem av nio deltagare plurrade i närheten av ett utflöde. Gruppen fick emellertid snabbt assistans av en annan grupp som råkade vara i närheten. Under räddningsarbetet kopplade två av de plurrade sig till samma räddningslina. När det blev drag i linan hamnade de fastspända rygg mot rygg. Ledaren fick åka ned i vaken igen och få de båda på rätt köl. De kunde sedan dras upp, forfarande sammankopplade till en och samma lina.

En incidens som vi bedömer som gränsfall inträffade då tre, inklusive ledaren, i en grupp II plurrade vid passage under en bro. Efter att själv ha kommit upp ur vaken kröp ledaren fram till en plurrad kamrat som låg ett 40-tal meter längre bort och drog upp honom med sin lina, utan att själv vara säkrad bakåt.

Sex av årets 39 plurr inträffade på samma dag i fem olika grupper på Östra Mälaren. Nysisbildning hade denna dag givit efterlängtat utvidgat åkområde, men även svårupptäcka vindbrunnar.

Med utgångspunkten att varje plurr är ett misslyckande och att massplurr överhuvudtaget inte bör förekomma måste årets siffra med 39 plurr anses vara hög.

Skador

Totalt har 25 olycksfall med skador rapporterats under säsongen, fördelat på 22 rapporter (se bilaga 2). Avvikelse rapport har lämnats i 12 av skadetillfällena. Vanligast förekommande är

skärsår i ansikte (15), i tre fall i kombination med slag mot huvudet och lätt hjärnskakning. De allvarligaste skadorna avser två frakturer (en fot och en överarm) samt sex axlar ur led. I nio fall uppsöktes sjukvård, i två fall tillkallades ambulans och i ett fall svävare med vidare ambulanstransport. I två fall skadades ledaren, båda med slag mot huvudet. Både de skadade ledarna valde att fortstätta turen.

Huvudskador är potentiellt allvarliga, och man kan fråga sig om det är tillrådligt att fortsätta turen efter fall med slag mot huvudet. Påföljderna av en hjärnskakning kan bli besvärliga, speciellt om man anstränger sig direkt efter att skadan inträffat. Generellt verkar användande av hjälm öka bland klubbens medlemmar, men vi har ingen statistik på detta.

Plurr under utfärder med SSSK säsongen 2006/2007

Antecknat av: Kari Stange

Endast helpcurr. Flaggturer inräknade men exklusive iskunskapskursens aktiviteter.

Datum	Typ av is	Åkgrupp	Antal plurrare	Typ av plurr	Ev. anmärkning
December					
20	söt	V	1	TP	Nära land
26	söt	E-65	1	TP	Vid påstigning
27	söt	I	4#	TP	2+1+1, tre olika plurr tillfällen under dagen. 1) uttunning vid utlopp; 2) uttunning vid udde; 3) påstigning vid brygga
30	söt	I	1	TP	Vindbrunn. På väg mellan grupper vid byte av grupp
30	söt	III	1□	TP	Råkövergång
30	söt	E-65	1#	TP	Nära land
Januari					
5	söt	II	4□	PPP	I vassen nära land. Utmattning, flera åker i samma håll, en får axel ur led.
7	söt	IV	2#	TP	Uttunning vid inflöde. Ledaren + 2:an som låg för nära, båda snabbt uppe.
7	söt	V	6#	PPP	Uttunning vid inflöde. Massplurr, 6 av 10 inkl ledaren. Räddningsassistans av annan grupp. Svårt att dra upp två som blev kopplade till samma lina.
24	söt	II	2	TP	Snömos med tunn is/inget under
28	söt	U39	1	TP	Tunn nyis mellan stabilare flak
31	söt	II	3#	GF	3 plurrar vid broppassage, inkl. ledaren som sedan drar upp plurrad deltagare med sin lina utan säkring bakåt
Februari					
3	söt	II	1	TP	Deltagare jumpade på isflak
10	söt	I	1	TP	Vindbrunn
10	söt	III	1	TP	Vindbrunn
10	söt	III	1□	TP	Vindbrunn
10	söt	IV	2	TP	Vindbrunn
10	söt	V	1#	TP	Vindbrunn/gräns
18	söt	Flagg	1#	TP	Gräns/spricka
Mars					
4	söt	V	1 □	TP	Snömos, vrakiskant
4	söt	V	1#□	TP	Råkövergång
4	söt	VI	1	TP	Råkövergång
10	söt	II	1	TP	Nära land

Ledaren plurrade

□ Avvikelsesrapport lämnad

Typ av is: **söt** alternativt **salt**

Typ av plurr: **TP** = **Trivialt plurr** (t.ex. råk, landlöshet, mkt nära land i övrigt, vindbrunn med närhet till fast kant), **PPP** = **Potentiellt problematiskt plurr** (t.ex. tunn is, våris, uppsprickande is, massplurr) alternativt **GF** = **Gränsfall** eller **???** = **inga uppgifter**.

Eventuell anmärkning: T.ex. uppgift om istjocklek, ledarens speciella noteringar)

Sammanfattning antal plurr

Månad	Ledare	Deltagare	Totalt
December	2	7	9
Januari	3	15	18
Februari	2	6	8
Mars	1	3	4
Totalt	8	31	39

Klassificering av plurr

Typ av plurr	Sötis	Saltis	Totalt
TP	25	1	26
GF	3	0	3
PPP	10	0	10
Totalt	38	1	39

Samtliga plurr med fördelning på åkgrupp:

I	II	III	IV	V	U-39	E-65	Flagg
6	11	3	5	10	1	2	1

Skador under utfärder med SSSK säsongen 2006/2007

Antecknat av: Kari Stange

Inklusive olyckor på land men exklusive privatturer

Datum	Grupp	Typ av skada	Is	Kön	#, □, S	Övrigt
Januari						
5	II	En får axel ur led, en annan skärsår i ögonbrynet med kraftig blödning	Massplurr vid vass, nära land	M 55, M	□, S	Den axelskadade kom själv upp ur vaken. Bogseras till bussen dit ambulans tillkallats.
24	II	Mindre skärsår i ansiktet	Slask med överiskaraktär	M 50	□	Fortsatte turen
27	II	Slag mot huvudet (hjärnskakning?), skärsår i ansikte, stukningar	Slask vid råk	M 40	#, □	Ledaren skadad, fortsatte turen
27	III	Slog i ögat, med glasögon. Senare blodfyllnad.				
27	IV	Sår på hakan	Fall i drevad snö			Plåstrades om på plats
27	IV	Blödande finger	Vass pik användes som verktyg till att ta bort is	M		Plåstrades om på plats
27	V	Axel ur led			S	Arm mitella till bussen
27	U39	Solglasögon skar in i ögonbrynet	Kraftig medvind		S	Plåstras om på plats, bil till sjukhus
28	IV	Axel ur led, skärsår i ansikte	Fastnade i mindre snödriva	M 60	□, S	SSSK-buss hämtade upp den skadade, lång väntan
28	IV	Brutet ben i foten	Stillastående fall på slät is	M 58	□, S	Bogserades 1 km till SSSK-buss
31	IV	En med skada på revben, två med skärsår på näsan	Överis	K, M, M	□	
Februari						
3	II	Sår i kinden	Plurr mellan isflak	M		
3	II	Axel ur led	Fall i överis, medvind och hör fart	M 43	□, S	Fortsatte 10 km till mål
3	III	Vridning av knäet	Fastnade med skridskon i spricka	K		Stakning 15 km till bussarna
3	III	Slog i näsa och huvudet	Överis och medvind	M	#	
4	IV	Axel ur led	Överis	K 65	□, S	Slutet av lång tur med trötta deltagare
10	U39	Axel ur led	Fall i vindbrunn (utan plurr)	M	□, S	Hämtades av svävare, sen ambulans
17	IV	Djupt skärsår i hakan, en bruten överarm, spricka i andra överarmen	Fall i hög fart i medvind på fin is	K 59	□, S	Räddningstjänst och ambulans
18	II	Skrap i ansiktet, slog i huvudet	Hög fart på strävt underlag	M 60	□	Den skadade avbröt turen, taxi hem
24	II	Slag på skenbenet	Fall på isen utan skridskor	M 50	□	

Mars						
4	II	Blödande sår på hakan				Plåstrades om på plats
10	III	Sår i ansikte		M		Plåstrades om på plats

Ledaren skadad

☐ Avvikelse rapport lämnad

S Sjukvård sökts

Samtliga skador med fördelning på åkgrupp:

I	II	III	IV	V	U-39	E-65	Flagg	Övriga	Total
0	9	4	9	1	2	0	0	0	25